

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve... Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Hirdetési díj: Ötászes pénteken 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több iszeli hirdetések, alka szerint a legolcsóbb árért.

Országos pénzügyi helyzetünk.

Debreczen, febr. 9. A pénzügyi bizottság, — melyben az ellenzék nagyon kevés számmal van képviselve — letárgyalta a folyó évre vonatkozó országos költségvetést.

A belügyminiszter — a törvényre támaszkodva — minden törvényhatóság-tól jogosan megköveteli, hogy a költségvetések az év vége előtt beérkeztesse-nek, s nem lehet eltagadni, hogy ha valamelyik a beadási határidőn túl mulasztást követne el, sürgetésével nem kéri a törvény betűinek tekintetében érvényt szerzeni, de annyival elnézőbb az országos költségvetés előterjesztésében.

A törvény szerint az országgyűlésnek a költségvetést, megelőző év utolsó negyedében lekellene tárgyalni, s az idevonatkozó törvény foganatba vételét hajdan a belügyminiszter ur annyira s oly erélytel szorgalmazta, hogy maga — mióta belügyminiszter lett — tökéletesen elégedkezett még a törvényről is, s azért nem is előző év utolsó negyedében hanem a folyó év második negyedében tárgyalta a költségvetés az országos pénzügyi nagy hátrányára.

A folyó évi költségvetés a pénzügyi bizottság megállapítása szerint 27 1/2 millió hiányt állapít meg. Maguk a kormánypártiak is sokalják ezen nagy hiányt, hanem azért az országra nézve kedvezőtlennek nem mondják, mert állításuk szerint ezzel a kormány 15 millió reattétel 11 millió vasuti beruházási papírral, — és olyan pénzügyi készlettel áll szemben, melyből 5—6 milliót nélkülülözni is lehet.

Boldog Magyarország, melynek most már pénzügyi helyzete oda javult, hogy pénztárában annyi pénz van, hogy abból 5—6 milliót nélkülözni is lehet; ez a pénzügyi bizottság figyelmét, hogy azt számításba nem véve 27 1/2 millió hiányt mutat ki.

A hol olyan pénzösszeg van, melyet nélkülözni is lehet, ott már a kiadások mind fedezve kell hogy legyenek, tehát ott legalább a multat illetőleg hiánynak, deficiznek nem szabad lenni.

Mi azonban ezen rózsás állapotnak nem tudunk hitelt adni, sőt nem is szabad, mert ellenkező esetben nem pénzügyi helyzetünkben, hanem a pénzügyi kezelésében kellene a hibát és hiányokat keresnünk.

A 15 millió reattétel s 11 millió vasuti beruházási papírokra nézve eszünkbe jut épen a belügyminiszter urnak még mint az ellenzék vezérének talán épen Szilágyi miniszterelnöksége alatt tett nyilatkozata; ugyanis az ország rosz pénz-

ügyi helyzete vettető szemére a kormányának a kormány rózsás szemüvegét feltéve, rámutatott az országra, erre mondta Tisza Kálmán, hogy „azt gondolja és azt hiszi a kormány, ha magát körülírja üres bugyellárisokkal, az ország gazdag?”

Ezt mondjuk mi szünte a mostani kormányunk. Hát a kibocsátott papirokat lehet a hiány fedezésére számitani, lehet véne pénzügyi miveleteket, a tartozásoknak összpontosítását eszközölni, de minden kibocsátott papírral a teher, az adósság nő, mert egy elarusított papírnak sincsen meg eladáskor névértékével egyenlő pénzértéke.

Az olyan beruházások, melyek nem adják ki azon összegnek a kamatát, melyet mi kölcsön útján a beruházásra fordítottunk, az ország pénztárára káros, nekünk pedig még eddig mindig ilyen fajta beruházásunk van.

Figyelmünk kívül kellett tehát hagyni ezeket a pénzügyi bizottságok, még ha kormánypárti is, hacsak az országot ámitani nem akarta.

De azon bizottság figyelmét ha ki nem kerülte is, de számoknál nem merné kifejezni: az ország lakosságának pénzügyi helyzetét, pedig ezt mindenütt, hol az ország jövedelme csak nem egészen kivett adóalapra van feltéve számításba kell venni.

A kiadásoknak — hacsak az ország csödbe nem akar jutni — körlehetetlenül meg kell történni. Már most az a kérdés, hogy ennek fedezete, az adó be fog-e folyni a pénztárra.

Határozottan előre is lehet mondani, hogy nem.

Mert az adózók nagyobb részben nemcsak pénzügyi, hanem élelmi szükségben is szenvednek. Pénz nélkül el lehet élni, hanem élelem nélkül nem, hogy magát élelemmel ellássa, meg kell magát fosztatnia vagyontól, mely nagyon olcsó, így nemcsak ezen évre, hanem a jövő évre is semmivé tette az adóalapot.

A hol nincsen, ott nem lehet meg adót sem exequálni, így nem folytathat be a számításba vett adó, miből az fog következni, hogy a 27 1/2 millió hiány nemcsak megkésztéreződik, hanem még annál is több fog lenni a deficizt.

Nekünk meg minden költségvetésünk rózsás színben mutatta be pénzügyi helyzetünket, de minden zárszámadás kiábrándított, mindig úgy vagyunk mint a szenvedélyes lottójátékos, ki még míg a betéje bent van, mindig jól érzi magát, bizonyosnak tartván a nyerést,

s mikor a kihuzott számokat meglátja, fájó érzés fogja el.

Mindaddig, míg nem magunk rendelkezünk vagyontunk jövedelme felett, addig lehet ugyan rózsás színű a költségvetés, de a zárszámadás mindig az országos pénzügye pusztulását fogja ki kimutatni, azért van a költségvetési zárszámadási hiány közt annyira eltérő s oly fájó érzést keltő nagy különbség.

Altaiano-n feltűnt volt, hogy gr. Eszterházy Kálmán Kolozs megye főispánja hazamob ideig Budapestben tartózkodott s szorgalmas vendég volt a képviselőház főrendi karzatán. Most biztos forrásból arról értesülünk, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök mindent elkövet a végre, hogy Eszterházy Kálmánt megnyerje államtitkárnak gr. Zichy Ferraris Viktor helyébe. Hir szerint még egy erélyi előkelő képviselővel is foly a tárgyalás. Egyáltalában Tisza Kálmán roppant erőfeszítést fejt ki a kabinet rekonstrukciójára nézve is, azonban sikertelenül, mert „végre mindenki érzi az állapotok tarthatatlanságát, egy gyökéres változás közeledését, melynek első áldozata épen Tisza Kálmán kell, hogy legyen.

A magyar hírlapirodalom.

Hírlapirodalomunkról 1879. és 1880. elején követték érdekes statisztikai összehasonlítást állított össze idősb S z i n n y e i József, a „Vasárnapi Ujság” legközelebbi megjelenésében.

1879 elején volt politikai napilap 23, politikai hetilap 23, vegyes tartalmú képeslap 23, szépirodalmi és vegyes tartalmulap 15, humoristakulap 7, szaklap 72, vidékilap (nem politikai tartalommal) 68, hirdetésilap 4, folyóirat 67, vegyes melléklet 14. Összesen 368.

1880 elején megjelent politikai napilap 22, politikai hetilap 26, vegyes tartalmú képeslap 7, egyházi és iskolai lap 23, szépirodalmi és vegyes tartalmulap 12, humoristakulap 6, szaklap 75, vidékilap (nem politikai tartalommal) 79, hirdetésilap 4, folyóirat 87, vegyes melléklet 27. Összesen 368.

Az 1880 elején megjelent hírlapok száma tehát 44 szaporulatot mutat az 1879 elején megjelentekhez képest. Ugyan e közlemény közzétételénél S z i n n y e i József felelt, hogy sikerült neki feltalálni az első Budapestben megjelent magyar hírlapot. E szerint Budapestben 1788 okt. 8-án indult meg az első magyar rendes hírlap Magyar Merkurius címmel, hetenként kétszer járt és Paczko Ferencz betűvel nyomtatott Pesten. Ezen lapról eddig irodalmunkban nem történt említés.

A Kisfaludy-társaság ülése.

— Saját tudósításoktól. — Budapest, febr. 8.

A Kisfaludy-társaság ma tartá közgyűlését, az akadémiá nagyterme zsúfolásig megtelt, s a tudomány, irodalom képviselőin kívül az arisztokrácia is felette nagy számmal jelent meg. Az előző emelvény Gyulay és Greguss elnökök, a titkári székeket Beöthy Zolt és Csiky Gergely foglalták el. Gyulay Pál nagyszabású megnyitó beszéde után Beöthy Zolt olvassa fel jelentését.

Végezte még Fay Harriet hallgatottat ki, a ki Rudóval, ugyanazon házban lakott. Ő csak azt tudja, hogy Bernard a házba jött; hogy pénzt látott az asztalon mikor elment; hogy soha nagyobb szegénységet nem látott, mint a Rudó házaspárnál és hogy Rudó elutazása előtt Párisba, annak szobájában a S y l v a névvel egy papirt vett észre. Utleve nem volt az.

Botkin ur kijelenté most: hogy még csak egy tanut kell nekne előidézni, egy kereskedelmi utazót, Taylor nevet, ki épen utközben van, és azért indítványozza, hogy a tárgyalás további elnapolását szombati fogadtassék el.

Miután ezen határidő helybehagyottat, ki mondja, hogy ő, a tanukihallgatások bezárasa után, a bírói feljegyzésel, hogy a fogolyt mint a gyilkosság cizkosát, az Asszisek elé utasítsa. (Az eredeti vád csupán gyilkossági összeesküvésről, tehát m i s d e m e n o u r a, nem pedig Felony-re szólott.)

Sleigh ur válszója, hogy ezen határozat szerellett megjelölt, s nam tehet róla, ha úgy gondolja, hogy a kormány becsületében bánt volna a fogolyt, ha, mint elelőtt kezdte tudhatta, hogy minő vadeszközök vannak rendelkezésére, szándokát kezdettől fogva kinyilatkoztatta volna. M i s d e m e n o u r a emelt vádat, ő tehát és annak átváltoztatását a Felony-re csak kísérletül kénytelen tekinteni arról, hogy vádlott továbbra is büntetőfogságra hagyathassék. Itt nyilván ki kell jelentenie, hogy nézet szerint a vád ezen átváltoztatására nem csak törvényes, hanem politikai okoknak is, — hogy nevezetesen egy másik nemzet ellenében temporizáljunk — hatással kellett lenniök.

Miután ezen zárszavakat hatalmasan megtapsoltatták, kihirdeti a bíró, hogy a legközelebbi kihallgatás, — az ilyenmü tüntetés után Beöthy Zolt olvassa fel Lévy a „Muszákos boszuját” című költeményét, melyben a költőnek a muszákos való viszonyát fejti. Követve őt Szilágyi József, ki Abonyi Lajos az „Ujjas mándli” című élénk elbeszélést olvasta fel, folyton vidám hangulatban tartva a közönséget. Majd Szász Károly lépett az emelvényre, hogy felolvassa A r a n y János balladáját „az éjféli párbajt. Egy hósról szól az, ki nászéje mind a három napján menyasszonyának első kedvese szelít fel a vívársra, ki visszatér a sírból, hogy bosszút álljon a hűtlen és esábitóján. A síksak rostélyi békes lángot vet s megéred a kardok harca, míg nem a harmadik éjjelen a vőlegény holtan marad a fegyver házában. Az özvegygyé lett menyasszony kolostorba megy. A határos s plasztikai szépségű munka a közönség óriás taps viharát idézte fel, mely a „Toldy szerelme” irónak — mint Beöthy mondá az öszül Virginek — ujjonnan, de adja Isten, hogy ne utóljára fűzte volt legyen a borostyánt. — Csiky Gergely másodikikar olvassa fel ezután a pályázat már ismeretes jelentését, mely után a előki zárszó következett.

A zsidók — Istoczinál.

Érdekes farsangi mulatságra adott alkalmat Istocynak zsidó ellenes indítványa. Ugyanis a fővárosban tegnapi este tartott bohóc estély közönségéből, egy intelligens kis társaság bontakozott ki, mely fiatal zsidó orvosok, ügyvédek, kereskedők és magánosokból állott. Egy része báliasan, más része azonban hosszú lengyel tógába, hátukon batyuval, oldjukon pedig szakkal voltak ellátva, és így festői csoportot képezve haladtak, élükön Dr. Füzeséry Gyula ügyvéddel, ki magyar ruhában, fején tollas pörge kalappal, szájában makra pípával vezette e társaságot, melynek tarka szaszójára a jelszó volt felírva „Jeruzsálembe”.

Kevés idő múlva megérkezett a csapat, a kizúttó helyre, Istoczy lakására. Ekkor a társaság felment a második emeletre, bejelentették, hogy egy küldöttség kíván tisztelegni a képviselő urnak, ki azonban a kivánságát által inditvára, maga jött a küldöttség elé.

Ekkor Füzeséry előlépett, s mondá Istoczinak, hogy őt elhatározta az országgyűlésen tartott beszéd folytatás kiáradórnál Jeruzsálembe, s most — mivel szegények — az utkölségért jöttek.

Természetesen Istoczy erre haragba jött, s a faképnél hagyta a társaságot, mely azután csendben hazament.

Dohánytermelésünk.

Debreczen, febr. 9.

A képviselőház pénzügyi bizottsága most tárgyalja a f. évi költségvetést s természet, hogy a legtöbb vitára a pénzügyminiszterium költségvetése adott alkalmat. Addig is míg ezen tárgyalások eredménye a ház elibe kerülne, a dohány monopólium ügyéhez van néhány szavunk.

A mult évi bevétel 17 1/2 millió forint volt tényleg, vagy is olyan összeg melyet még eddig nem sikerült produkálni, mert csak a lefolyt 3 év alatt épen 3 millióval emelkedett a bevétel, mégis maga a bizottság sem tartja ez összeget oly nagygnak, hogy ezt fokozni ne lehetne, csak azzal nincsen tisztában,

azán december 15-én 9 font kenesőt vásárolt A nélkül, hogy gyakorló vegyész volna, tudja, hogy ezen cizkék, a durranó keneső készítésére használtanak.

Vedd Sleigh ur kérdezi: Nem, sok másféle cizkára is? Parker: Igen, ha mindenki cizkél külön használják, Bernard egy tollat kér, s néhány kérészt ír meg nekne. Keresztül kasul kérdésezt az mondja aztán Parker, hogy tisztán összpontosított Alkoholt, a Colodium készítésére használták. Nem mindenik nevezet cizk fordítatuk, — mint hiszi — photographia munkákra. Vádlott igaz Bernard S i m o n nevet mondotta meg nekem. Ő nem kereszködött én nálam sem a fotografai eljárásról, sem a Colodiumról. Mind a késszer egy külföldi kísérte őt, ki jobban beszélt angolul, mint ő.

Remise Durand, rendőrfelügyelő Párisból, kijelenti, hogy ő fogta el a Sylvát vagy Rudót, és hogy nála angol munkájú fegyvereket talált.

Miután ekkor az ülés elnapolása határozottat el, tudatta Sleigh ur, hogy ő holnap, egy bíróval, Bernardnak kezesség melletti szabadon bocsátását fogja indítványozni.

Botkin ur válszója, hogy a helyszínen, indítványa ellen fog harcolni.

Sleigh ur kéri, hogy engedjék meg vádlottnak, hogy saját kölcsönén egy bérkocsiban, — a helyett, hogy börtönkocsiban — térhessen vissza a fogházba.

De Bernard közebeállt: Non, non, — nincsen arra szükségem!

Jardine ur (a rendőrbíró) nem teljesítheti a kérelmet, és Bernard a börtönkocsiban tér vissza ismét fogságába.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Napoleon magán élete.

— Regényes korrajz. — IV.

Bernard és pere. — Felmentetése.

(70.)

Botkin ur sajnálja, hogy ellenfeleinek az ilyenmü eljárásról, nincsen tudomása. Szokás ez arra, hogy valakinek tanubizonyossága megengedhető legyen.

Jardine ur, a bíró megjegyzi, hogy minden a mi nem illetékes tanubizonyosság, az esküdtészek által vissza fognak utasítani; mire Rudó Eliza kihallgatására folytatattik. Ő így szól:

„Karácsonkor, férjem és én, nagy szükségben voltunk. Egy gyermekünk van; és a szomszédoktól kénytelenítettünk pénzt kérni, hogy élhessünk. Karácsony után jött hozzánk Bernard. En először látam őt. Rudó nem volt otthon. Bernard megígézte, hogy este ismét eljön, s miután szükségünkrol előtte panaszkodtam, két schillinget adott. (Itt ismét elhangzott tett a védő, tanuló ill. ékesége fölött; de a bíró kijelentette, hogy ő férjét meg kegyelem, pardon nélkül is kihallgatható.) Este, 11 órákor ismét eljött Bernard, és lent férjemmel beszélgetése volt. Férjem 16 schillinget hozott fel magával. Egyszer, később, maga adott nekem Bernard 10 schillinget s mondá, hogy férjemnek valami alkalmatást akar szerezni, és aztán vele több összejevele volt. Férjem elutazása előtti napon ismét eljött Bernard (nekem 10 schillinget adott, hogy Rudó néhány ruháját a

zálogházból királthassam), és kérdeze őt, hogy kész-e holnap elutazni. Aztán francziául beszéltek. Bernard, több levelet írt, s hetenként 12 schillinget ígért nekem, és hogy keressenem őt a svajci kávéházban, ha többre lenne szükségem. — Férjem másnap elutazott. Azt hiszem volt utlevéle. Bernard mondá, hogy egész nap hiába fáradozott egy utlevél után. Azt hiszem ez azon utlevél. (Egy utlevél előmuntattott tanúonok) Emlékezem a d a S y l v a névre, és hogy a 277 ik szám emlitett Párisban. Rudó és Bernard ugyanis, utóljára olaszul beszéltek és én csak igen keveset értek olaszul. Bernard, férjem elutazása után, többször meglátogatott ismét, hogy a nekem megígért hetipénzt átálalja. Hétfőn (a merénylet után) kérdezt, vajlon nem mennek-e Nottinghamba nagyanyámhoz. Azt mondtam, hogy igen örömet. Ekkor 12 schillinget adott nekem az utra, s tanácsolta, hogy ha valaki kérdezne, azt mondjam, hogy Surrey grófságban, Godalmingbe utazom, — s nekinek meg ne mondjam, hogy ő (Bernard) hol lakik; hogy a pénzt ne a küldhessem Rudó Eliza név alatt, és figyelembe se vegyem, ha férjemről a hírlapokban valamit olvasok.”

Vedd, Sleigh ur által öszo-vissza kiérdegetettén, azt mondja tanú: „En most, Bedford-hotel, Strand házában lakom. Nem tudom, hogy férjemnek kegyelmet ígérték, ha én itt kielégítő vallomást teszek. Férjem azt monndotta nekem a börtönben, hogy mindent valljak meg a mit tudok. Az igaz, hogy reményem van, hogy meg fog kegyelmezettetni, de azt nem mondtották, hogy az meg is fog történni.”

Vádlott megjegyzi most, hogy nem ő, hanem tanú ő hajította, hogy a 12 schillinget hetenként nem Rudó Eliza, hanem leány neve alatt küldjem Nottinghamba, hogy rokonai abból mitse tudjanak meg.

színház. 14. sz. nap, február 8-án

A CSIKÓ.

színmű 3 felv. szöny. mint vendég.

József. és kiadótulajdonos.

si hirdetés.

nyilván vásárván 1880. egy-nappal kezdve 3 óráig a városkőházán f. évi 11 órákor berbe fog iránti feltételek előlegezések alóliit közbirtokos-ly.

Mátrai István.

betegségek

sz Gyula

resarnok

LEST

asztmány.

OMPÉR

r. 2 frtért

zka Pálnál,

nyí-utca 1761. sz.

dohányos több dohányt elosempészik, mint egy egész falu, s nincs az a fiúcska, a melyiket a dohányos rá ne tudna szedni.

Ha igaz, hogy sok kicsi egy nagyot képez, úgy az is igaz, hogy csak ilyen aprólékos okok összesége egy nagy okot ad arra, miszerint dohány monopóliumunk más országoké mögött messze elmaradjon.

Muszkaország nagyon gazsűrű a lengyeleknek, s miután látja, hogy szorul a kapeza, minden áron ki akar velük békülni. Így legújában a russificatióval akarnak felhagyni, s már kiadták az ukázt, hogy a lengyel iskolákban az orosz helyett lengyel legyen a tananyag. A czár jubileumára a lengyelek is készülnek feliratot küldeni a trónhoz, azonban ez iránt nem bírnak meggyezni, mert a lengyelek többsége eme feliratban egy lengyel autonómiát is akar sürgetni, ezt meg Kotzebue kormányzó nem akarja megengedni.

HOSONSÁGOK.

A tisztviselőik tegnap d. e. tartották meg értekezletüket egy „Debreczeni tisztviselői egyesület” alakítása tárgyában. Az értekezleten mintegy száz jelenlétek meg. Hosszabb eszmecsere folytott ki, melyben részvételük Zalai Márk, Békessy László, Oprisiu s még többen. Zalai Márk a tisztviselői szomorú anyagi helyzetét veseltetvén, elárulja, hogy a tisztviselői megélhetési módokról gondolkodnak, s ezt elerhetni: takarékosan alapuló gazdálkodás s ezáltalanyos munkáidok által. Szükségét látja egy női ipartanoda felállításának, hol a hivatalnokok dolgozni szeretők, most tisztességes munká hiányában téleneségre kárthatottak meg majdan talán arvaságra, vagy a családok betegsége, elhalása folytán szegénységre jutandó gyermekeik munkát kaphatnának stb. — Békessy László álló tisztviselői egyesület alakítását nem tartja tanácsosnak; indítványozza, hogy a debreczeni egyesület, mint a budapesti tisztviselői egyesületnek hívja alakítsák. Ebben azonban az értekezlet nem egyezett bele. Oprisiu, mint ki a Nagy-Kamrán azelőtt 5 évvel alakult hasonlót a nyert tapasztalatok folytán, s ő azt pártolja. Többen kijelentik, hogy fiók-egyesület alakításába nem egyez-

nek bele. — Ezután 20 tagu bizottság kildetett ki alapszabályok készítésére, s az értekezlet eloszlott.

A helybeli részvényi vállalatok a múlt évben kedvező sikerrel működtek. Ugy halljuk, hogy az „Istrán” gőzmalom igazgatóság, a márczius 7-én tartandó társulati közgyűlésnek, a 100 ft névértékű részvényekre 25 ft osztalék kiadását és a felmaradó nyereségből tartalék alapjának gyarapítását fogja javasolni.

Köszönetnyilvánítás. Grün Amália küldött az árak számára, 12 zsebbel — Májor Ferencné urnó (bőr kereskedő) 6 teli fejkötőt — fogadják szívessegükért az árak nevében hálás köszönetem. Készköriestné.

Nagyszerű bohóccsételogy rendezettni holnap este a színházban, melyhez hasonlított még nem volt: alkalma közönségünknek láthatni. A legveretetőbb, a legterkább csoportokban fognak beronolni az élelzapok kedvelt alakjai: Pecek Demeter, élete párjáról Boskóval, Fircer ur Flinta, Federvich Kóbi, Kraxelhuber Tóbiás, Tojás Dániel, Titán Laezi, Tallérosy Zebulor, Mindenaváró Ádám, stb. stb. élükön Mokány Berceivel — A rendezők figyelme a legpróbb részletekre is kiterjed. Mokány Berceit Szathmári Arpad fogja személyesíteni, s azt hiszik, ezzel sieget mondunk. Az álarcos bál kezdete 8 órakor; a menet pont 10-kor fog beronolni; éjféltkor lesz a tarsangy temetése. — Felhívjuk a közönség figyelmét a tarsangi bohóságra.

Kossuth irataira az előzetések, mint több oldalról történt kérdészködsékre illetékes helyről nyert felvilágosítások alapján irhatjuk, e hó végig még ologadtatnak, de azonnal aztán nem. — A hideg áldozatai. A helybeli rendőrségolt ma veit értesítés szerint a múlt éjjelet egy Magyar György névezett h-bőszörmőnyi illetőségű nő az ugynevezett tilalmas uton megfogott; ugyszintén Hegedűs néval, a munkás osztályhoz tartozó férfi a csapó-utczán a pinceszobában szintén megfogta tálatott.

Színházi hírek. Németh János egykori kedvelt tenoristánk, mint halljuk, ismét ide akar jönni színházunkhoz. Örvendünk, ha Németh szerződésére által a társulat egy kitünő taggal szaporodnék. — Csatárné asszony, a kassai színház primadonnája vendégszer-pel most színpadunkon. Tegnapelőtt a „Kasszony feleségem” című operetében, tegnap a „Sárga csikó”-ban lépett fel, s mondhatjuk, e két fellépésével ked-

vezéré lett közönségünknek. — Csatárné asszony csinos színpadi alak; hangja tisztán csengő; éneke erőltetés nélkül s ép azért bebizelgő; játéka könnyed, természetes. Mindkét estén a szép számú közönség számos kitüntetéssel fogadta a vendéget, ki — a mint tudjuk — szerződéses céljából szerepel nálunk. Szerződésére Nyilvay Irma mellett is nagyon kíváncsok volna.

Szatmári Károly színész, ki színházjainknak is több éres tagja volt, — Sagedre szerződött, s ott fogja megtartani közelebb színi pályájának 30 éves jubileumát.

Nyílt köszönet és nyugta. A „debreczeni négyelet” nevében nyilvánított köszönetem kifejezése mellett van szerencsem a ti közönségnek is tudomásra juttatni, hogy egytel részére néh: Vedres Mihály né Szilágyi Mária által hagyományozott tíz forintot o. é. özevgy Molnár Mihály né Szilágyi Sára asszonytól, mint néh. Vedres Mihály né örökösétől — hiány nélkül felvettem. Debreczenben február 7-dikén. Márton László, négyeleti pénztárnok.

Találattott. A kapitányi hivatalnál négy kis kules van letéve. Tulajdonosa árvetheti Jenye István alkapiányál a városházán.

Tél derekán. Az idei tél dereka naptári számításal körülbelül február 6 és 7-re esett. Az időjárás is tökéletesen megfelelt a számításnak; mert e napokon oly hideg volt, hogy többek állítása szerint az idei szigorú tél alatt sem tapasztaltak ily fokát a hőmérsékletnek. És e zord időjárás szerint az idei szigorú tél természetelmére a legszegényebb néposztálynak, mely már aug bírja a nyomort.

Ügyved nélkül maradt Fehértő városa, mint lapunkat értesítik Oláh József, az egyetlen fiskális, ki ott működött, a múlt héten meghalt, s most a 7 ezer lakossal bíró városban nincs ügyvéd.

Csepregi Ferenc, a népszínház titkára s az érdemes népszínműró, egy távirat szerint pénteken délben Göbersdorfbán, hol egészsége helyreállítása végett a telet töltö, meghalt. Halála mindenesetre nagy csapás a magyar népszínmű-irodalomra, mert egyedül ő az, aki Tóth Ede elhunytá után tisztán magyar műfajt sikerrel művelte. Az a kör rabolta el tőlünk, mely Tóth Ede korai sírba vitte. Munkás, tevékeny ember volt, ha mérék-alni tudta volna lázas munkaszonját, tovább élhetett volna. Csepregi, ha nem volt is világra szóló nagy szellem, alkotásai a közpészterűség sáinronalán mindenesetre jóval fölötte vannak.

Két legkiválóbb műve a „Sárga csikó” és a „Piros bugyellárás”, bár nines nyomós hibák nélkül, bizonyára élvezetes művek, melyek méltán fennmaradják magukat még jó ideig a műsoron. Áldás és béke poraira!

Kossuth Lajost, a szegedi öszes népkörök tiszteletbeli tagul választották meg, és erről nagy harangfát azonnal értesítettek.

Vadmacska vadászát. A kis-zsan-ó (bihármegyei) uradalomhoz tartozó erdő-közeiben, az ottani tisztartó pár hét lefolyása alatt hét vadmacskát lőtt, a mi azon a vidéken ember emlékezet óta nem történt. A napokban újabb vadász lesz, hogy a kártékony vadakat végképp elpusztítsák, mert a majorságban jelentékeny károkat okoznak.

48-as kör Nagyváradon. Mint a Szabadság írja, a nagyváradi 48-as párti polgárok között nagy rokonszenvvel találkozik az az eszme, hogy városukban egy 48-as népkör alakítsák, s a 48-as párt legközelebbi közgyűlésén erre névze már indítvány fog tétetni.

Megvert völegény. Fried Fülöp ábrándos fényképész-gyakornok jegyeit ráitott Gross Nina kisasszonnyal. Egy nap a menyasszonynak valaki ingyen színház-jegyet küldött s ez a körülmény feltékenyette a völegény fényképészt. A szerelmes pár együtt ment a színházba. Ott egy rá kaczerkódott Nínával, a mit Fülöp észrevett s azért felelőségre is vont a galavéllt. Ez erre a menyasszony egy levelét mutatta a dühös völegénynek. A titok zára tehát felpatant. Nínát Fülöp felelőségre vonta, de az otthagya jegyését a faképen, s másik imádójával elátározott. Fülöp erre egy barátjához ment, hogy tanácsot kérjen. De az csodák csodája! — részvét helyett utlekekkel fogadja, mert egy titkát elárulta, a miről az utlegett barát sooki más mint Nina által értesült. A vége az volt, hogy Fülöp megfutott s később panaszot emelt barátja ellen, ki a mulatságos történet daczára is komoly hangulataban maradt törvényszék három havi fogságra ítél.

A gabnatözsderől. — A „Debreczen” eredeti tudósítása. — Budapest, febr 8

Az időjárás a remélt kitarvaszodás helyett ismét dőre fordult, még pedig ugyancsak keményre. De az oka, hogy a vetések állásáról ma is nagyon gyéren jönnék a tudósítások, re-

mélük azonban, hogy jól kitelelték. Annál több azonban a panasz a gyümölcsösökre, szőlőkere, és ezek a fagyok által sokat szenvedtek. — A gabnaüzlet e héten valmit megédeknit.

Buzában a heti forgalom 62—70.000 m.mázására rugott s az irány, mely a hét elején még ingadozott, végül egészen megszilárdult s pénteken az árak kész áruban 10 krral emelkedtek. A múlt héthez képest az árjárulás 10 kr., és utolsó jegyzet árak: bőségi 13.80—14.50, tiszavidéki 13.90—14.60.

Roxs iránt élénk volt a kereslet, de készlet híján a forgalom csak igen korlátozt maradt. Ez az oka annak, hogy árfolyamra sem változott, s zásul szilárdan most is mint egy hét előtt 10—10. 20-or.

A rpa keresébbé volt keresett, s a szük készlet folytán is forgalma korlátozott maradt. Iránya külömben alig szilárd az árak ugyancsak, mint a múlt héten. — Takarmányra 7.50—7.75, égetni való 8.15—8.65, sorfőző 8.85—10.75.

Zab keresett ezikk volt, de készlet híján nagyobb forgalom ebben sem jelelt ki. Kész ára 5 krral emelkedett s utolsó jegyzése: 7.50—7.75.

Tengeri riben színén korlátozt volt a hozatal s csekély a készlet, minek a következtése, hogy az élük kereslet folytán az árak emelkedtek. — Jegyzések: kész áru, bőségi: 7.90—7.95, más-nemű 7.85—7.90 (a múlt héthez képest 10 krajczár javulás); határidőre május—júniusra 8.70—8.75, (javulás 7¹/₂ krajczár).

Köles üzlet nélkül szilárd s jegyzése 7.80—7.85. Kender és repce üzlet és jegyzés nélkül.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. Holnap, kedden nagyszerű ÁLARCZOSBÁL. Kezdeté 8 órakor. Szabó Jozsef, felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Poudre de Serail. Blaháné Louiza művésznő kedvencő arczpora. Ezen arczpor, vegytanilag tökéletesítve, minden ártalmas szerektől mentes és oly kitünő tulajdonságokat egyesít, hogy minden eddig a kül- és beltől-dön készített porokat sokszorososan felülmulja; nagymérvű federeje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megörja, az arcznak és a testszíneknek ifjú és természetes színezetet kölcsönöz, úgy hogy a legélesebb szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitünő hatásaiért Blaháné Louiza asszonyság következő sorokkal tüntette ki: Tiszt. Müller J. L. ezelőtt Vadász Ferenc öz. utóda, illatszerez urnak Budapesten. A Poudre de Serail, melyet ön feltalált, valóban kitünő és nemében páratlan, mert nemcsak az arczon láthatatlan és tartós, de egyszersmind rendes használatnál ártalmatlansága által az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczpornál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságaért jövőben mint kedvencő arczporomat kizárólag fogom használni és meg vagy-k győződve, hogy felülmulthatlan jóságáért, általános elismerésnek fog örvendeni. Tisztelettel Blaha Louiza. CREME POMPADOUR. Az illatszár terén jelentékeny párti kitünőségekkel való összekötéseim folytán sikerült a világhírű s föltötte határos „CREME POMPADOUR” egész eredeti tisztaságában és erejében előállítanom. Ez azon szor, mellyel e hírneves asszony egész agy koráig firta tudta tartani csodaszépségét anélkül, hogy az egészségségének ártott volna; azért nem mulasztatom el a t. hölgyvilágnak azt a leghathatóbban ajánlani. E kitünő szer jóval felülmul minden eddigi e nemű gyártmányt. Egy tégely ára használati utasítással 1 frt 60 kr. Csak azon készítmény valódiságaért kezkeskedem, mely védjeggyemmel el van látva. Legnagyobb választék valóli franczi és angol illatszerekben. Mind-n doboz Poudre De Serail a mellékelt bejegyzeti védjeggyel van ellátva, 50 kr. és 1 frt dobozokban; valódi minőségben csupán a feltaláló Müller J. L., ezelőtt Vadász Ferenc öz. utóda, illatszerez a „Vízár királyné”-hoz Budapet. koronahereze-utczá 2. szám kapható. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

KOLOMPÉR 50 kilogr. 2 ftrért kapható Hertzka Pálnál, Széchenyi-utca 1761. sz. Fő-raktár Paul Becs Eckerdt III. Henmarkt 7. Peter Möllers natureller MEDICINAL DORSCH LEBERTHAN frei von allen unangenehmen Gerüchen und Gesticke. ERSTE PREISE LONDON 1862 WIEN 1873 PARIS 1881. Moller csukamajolaja a Lofoti szigetek (Norvégiai) halászhelyein létező gyárban friss, kiválogott májból készült; halványsárga, természetes színű kellemes ívolajzettel, majdnem szagtalan s könnyű emészthetőségűel fogva a leggyengébb gyomor is elbirja. A csukamajolaj maga a gyáros által töltetik üvegekbe s eredeti czimképpel s kapcsol-csal van ellátva, tehát a maga nemében egyedüli készítmény, melynél az eladók részéről a hamisítás és manipuláció egyáltalán ki van zárva; a fogyasztónak ezáltal nagyobb biztosíték nyujtatik, hogy tiszta, természetes készítményt kap, minden eredetinel fogva benne levő gyógytulajdonságaival együtt, melyek mellé a tudósbajnoknál, görvélykórúál, mirigybajoknál, gyengélkedéseknél stb. kitünőnek bizonyult. Hogy a nagy közönség által táplált azon elgitéletet megszfolyjam, — mely szerint azon „barna halzsír” gyógyszerzítleg felhatósabb volna a halványsárgának n. n. fehérfajoknál, ajánlom becses figyelmébe a minden egyes ártéghoz mellékelt értekezést a halzsírról, annak készítése és hamisításáról. Főraktár: Bécsben Paul Eckerdt III. Henmarkt 7. Egy üveg ára 1 frt o. é. Raktár: Debreczenben, Csanak Józsefnél.

A DEBRECZENI „Iparegyesületi takaré- és hitelintézet” t. cz. részvényesei f. évi február hó 29-én délelőtt 10 órakor a városháza kistermében megtartandó 6-dik rendes közgyűlésre azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy mindazok, kik abban résztvenni szándékoznak, részvényeiket — az alapszabályok 23-ik §-a értelmében — 3 nappal a közgyűlés előtt, az intézet pénztáránál térítvény mellett, mely egyszersmind beléptijgyűl is szolgáland, letenni sziveskedjenek. Szavazati jog gyakorlására csak oly részvényesek jogosítják, kik a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe be vannak vezetve. TÁRGYAK: 1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzletéről jelentése. 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. A mérleg betérjesztése. 4. A nyereség mikénti felosztása s a felmentvény megadása. 5. Felügyelő bizottság választása. AZ IGAZGATÓSÁG. Az évi jelentés 8 nappal a közgyűlés előtt, az intézet helyiségében a hivatalos órákban megtekinthető. (60.)

MEGHIVÁS. A h-nánási takarékpénztár részvényesei az 1880-ik évi február hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor, a városháza nagy termében tartandó KÖZGYŰLÉSRE tisztelettel meghivatnak. A közgyűlés tárgyai: 1-ör. Elnök és alelnök választása. 2-ör. Igazgató és gondnok választása. 3-ör. Felügyelő bizottsági tagok választása. 4-er. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések. 5-ör. Az 1879-ik évi mérleg bemutatása, és megbirálása. 6-ör. A választmány kilépő tagjai helyett új tagok választása stb. Oláh Jakab, elnök. Egy üveg ára 1 frt o. é. Raktár: Debreczenben, Csanak Józsefnél.

„Phönix” biztosító-társaság. Ezennel van szerencsénk a nagyérdemű biztosító közönség becses tudomására hozni, miszerint üzletünk részére a főügynökségünket Debreczenben és vidéken Katz Jakab urra ruháztuk át, kit is az érdekeltek nagyrabecsült figyelmébe ajánlva, részünkre a biztosítási ajánlatokat, nevezett főügynökségünknel eszközöltetni kérjük. Teljes tisztelettel a „Phönix” bizt. társ. vezérügynöksége Budapesten. A fennebbi tudósítvány alapján, van szerencsém a nagyérdemű közönséget ezennel értesíteni, miszerint az 5 millió forint kezességi alappal bíró „Phönix” biztosító-társaságot a főügynökséget Debreczen városá és vidékére átvettem és hogy a nevezett biztosító-társaságtól nyert bizalom és meghatalmazás folytán, ezennel mindennemű biztosítások felvételére ajánlkozom u. n.: a) Mindenféle tűzkárok ellen, épületekre, árúkra, készletekre, gabona- és takarmányokra, — valamint egyéb gazdasági és iparüzleti tárgyakra stb. b) Jégkárók ellen. c) Életbiztosításokra mindennemű módozat szerint. Ezek után felkérem a nagyérdemű közönséget, sziveskedjék a fent elősorolt biztosítási ügyekben azon meggyőződéssel ezental hozzám fordulni — hogy az eziránt bennem helyezett bizodalmat, teljesen kiérdemelni főhájom leend. KATZ JAKAB. Iroda: Széchenyi-utca 1762. sz. (56.)

Előfret. Melyben és Egy évre 10 frt. N. Fél évre 5. E. Előfretési pénz a főpénze. VEBREY. Készletébe b. Előfretés. TELEGGI K. LA. KÁROLY könyv szerkesztőség. talo.

A „Debreczen” Titulija ismét az el-s tagadja egyfölel, lők, kik a kormány akaratából kapnak fizetéseket, a kormányának; másfölel az lenzkiek közt nagy kik azért lármasnak lekötélezettek lenni. Engedjen meg néha a tárgyat a s juk elválasztani, de nem a tárgy, hanem tolo személy az ok. Ha a fentebbi állítja, kiknek elve gyunk győződve, a legfelébb azt mond a cziklikóval egy kor olyan ember függetlenségét eszm dűt, de anyagilag l a s a b b talajt k res működsének, ne akadnának soká közül, kik olyanok kis undort is ne ére az ilyenekkel, mi olyan emberrel fogni, kit moralite az elkerülhetlen k nézünk, nem látja röstünk.

Soha sem mon pártban nem talál a kik igen sokat desükre is, de olyanok is, kik güknek tartják a dalmakért hálásnak kan vannak, kik a kéri, és ezért há felajánlják, tehát kormánytól kinevez kel ellátott képvisel a kormánynak, az Ellenör olvasói és hogy a kormány különösen az állam igyekszik a maga szamat is biztosita a Bittó Nagy Gy Bittó nem hív ellene szavaz, hát a tiszavidéki vasut s helyébe tettezt s szavazatsról mindig many.

Külömben ez many és kormány minden kormányna függetlenség semm zik magának szav tani; de tudnia k hogy ez is két majdan ő ellene is És a mennyi

A „DEBRECZEN” Napoleon Regénye Bernard és p

April 12-én az Bernárd. Ezen napnak a hallgatok rész Old-Bailey (Newgate) termében meg volt tóra után megjelentek C a m b e l, a lord elc lord major, a city Syc jével, a bíró pad köz magas állású vendég, eze, Haliburton bíró Fox tábornok, a lord Richard Mayne, és ne lyekek láttak el. Vádlott alacsony haja, hátrafelé von f tünöbben kiemelt arcz jusz és fekete szemek zést adnak arcvonás izgulnak látszik, de alalt tökéletes elmes millat jegyzeteket tesz. A vad öt pontb meggondolva Ö-sint, diot, Battie Mikl